

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

MUZYKA

Kl. V

Rok szkolny 2018/2019

Nauczyciel przedmiotu – Anita Kilik

Przedmiotowy System Oceniania został opracowany zgodnie ze Statutem Szkoły oraz Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.

Przy ustalaniu oceny z muzyki należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

Z Przedmiotowym Systemem Oceniania nauczyciel zapoznaje uczniów na jednym z pierwszych zajęć nowego roku szkolnego.

Kryteria oceny ucznia

I. Postawa ucznia.

Ocenie podlegają:

1. Aktywność i zaangażowanie ucznia w pracę na lekcji:

Nauczyciel może nagradzać ucznia za aktywną postawę na lekcji plusami gwarantując mu możliwość uzyskania 6 (+) w określonym czasie lub 6 (+) z określonych umiejętności:

6 (+) staje się oceną celującą

5 (+) – oceną bdb

4 (+) – oceną db

3 (+) – oceną dst

2 (+) – oceną dop

Nauczyciel może upomnieć ucznia minusem (-) za negatywny stosunek do zajęć na danej lekcji, odmowę wykonania zadania, brak poszanowania sprzętu. 6 odnotowanych minusów staje się oceną niedostateczną.

2. Przygotowanie do lekcji:

Nauczyciel może upomnieć ucznia minusem (-) za brak przygotowania do zajęć, 6 odnotowanych minusów staje się oceną niedostateczną.

3. Aktywność pozalekcyjna:

Uczeń może być gratyfikowany oceną bardzo dobrą lub celującą za udział w muzycznych zajęciach pozalekcyjnych oraz muzyczną działalność ucznia na uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych, konkursach i koncertach.

II. Wiedza i umiejętności z zakresu programu nauczania.

Ocenię podlegają:

1. Indywidualna i zespołowa ekspresja twórcza, doskonalenie umiejętności muzycznych.
2. Język i funkcje muzyki, myślenie muzyczne, kreacja i twórcze działania.
3. Wiedza o kulturze muzycznej, narodowym i światowym dziedzictwie kulturowym.

Sposoby oceniania bieżącego.

- umiejętności muzyczne oceniane przez zadania kontrolne:
 1. indywidualnie - ocena wykonania w skali 1-6 wg kryterium prawidłowości wykonania
 2. grupowo - ocena wykonania w skali 1-5 wg kryterium prawidłowości wykonania
- wiadomości muzyczne oceniane przez zadania kontrolne i sprawdziany pisemne:
 1. indywidualnie - ocena wykonania w skali 1-6 wg kryterium prawidłowości wykonania
- prezentowanie dodatkowej wiedzy, dodatkowe działanie na rzecz szkolnej kultury muzycznej w skali 5-6.

Opis założonych osiągnięć ucznia w poszczególnych klasach.

KLASA V

I. Indywidualna i zespołowa ekspresja twórcza, doskonalenie umiejętności muzycznych

Uczeń:

Zdobywa kompetencje w zakresie śpiewu:

- 1) śpiewa ze słuchu lub z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) minimum 10 różnorodnych utworów wokalnych:
 - a) piosenki z repertuaru dziecięcego, młodzieżowego, popularnego i ludowego;
 - b) wybrane pieśni (w tym artystyczne i patriotyczne);
 - c) kanony;
- 2) poprawnie śpiewa z pamięci, zachowując należyłą postawę, hymn państwowy „Mazurek Dąbrowskiego”
- 3) śpiewa dbając o emisję i higienę głosu, stosuje ćwiczenia oddechowe, dykcyjne i in., zachowując naturalne predyspozycje głosu (barwa, brzmienie, głośność);
- 4) wykonuje solo lub w zespole „rapowanki”, rytmiczne recytacje chóralne;
- 5) tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:
 - a) struktury melodyczne;
 - b) sygnały dźwiękowe;
 - c) prosty dwugłos (burdon, ostinato, głos towarzyszący górny lub dolny);
 - d) głosowe ilustracje dźwiękowe (onomatopeje) do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów;
- 6) improwizuje wokalnie oraz tworzy – pod kierunkiem nauczyciela i samodzielnie – różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad.

Zdobywa kompetencje w zakresie gry na instrumentach:

- 1) gra ze słuchu i z wykorzystaniem nut (solo i w zespole) na flecie prostym lub instrumencie klawiszowy albo dzwonekach:
 - a) schematy rytmiczne;
 - b) melodie;
 - c) proste utwory;
 - d) akompaniamenty;
- 2) odtwarza gestodźwiękami proste rytmy i schematy rytmiczne;
- 3) tworzy z pomocą nauczyciela i samodzielnie:
 - a) struktury rytmiczne;
 - b) swobodny akompaniament rytmiczny i melodyczny;
 - c) instrumentalne ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów;
- 4) improwizuje oraz tworzy – pod kierunkiem nauczyciela i samodzielnie – różnorodne wypowiedzi muzyczne według ustalonych zasad, z użyciem dostępnych lub wykonanych przez siebie instrumentów;

Zdobywa kompetencje w zakresie ruchu przy muzyce:

- 1) odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne,
- 2) wykonuje kroki, figury i układy taneczne:
 - a) polskich tańców narodowych: poloneza, kujawiaka i krakowiaka;
 - b) wybranych tańców ludowych (szczególnie własnego regionu);
- 3) improwizuje za pomocą gestu i ruchu oraz tworzy ilustracje ruchowe do muzyki.

Zdobywa kompetencje w zakresie słuchania i percepcji muzyki:

- 1) świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej (w całości lub fragmentów):
 - a) reprezentatywnych dla kolejnych epok (od średniowiecza do XX w.);
 - b) muzyki jazzowej i rozrywkowej;
 - c) polskich pieśni artystycznych i patriotycznych;
 - d) utworów ludowych w postaci oryginalnej i stylizowanej;
- 2) rozpoznaje ze słuchu:
 - a) brzmienie instrumentów muzycznych;
 - b) brzmienie głosów ludzkich: sopran, alt, tenor, bas;
 - c) poznane style i formy muzyczne;
 - d) polskie tańce narodowe;
 - e) aparat wykonawczy (solista, zespół kameralny, chór, orkiestra);
- 3) rozpoznaje i analizuje utwory muzyczne określając ich elementy, nastrój i charakter, formułuje wypowiedzi stosując pojęcia charakterystyczne dla języka muzycznego;
- 4) przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych:
 - a) odzwierciedla graficznie cechy muzyki i strukturę form muzycznych;
 - b) rysuje, maluje oraz układa teksty do muzyki;
 - c) werbalizuje emocje i odczucia;
 - d) opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów.

II. Język i funkcje muzyki, myślenie muzyczne, kreacja i twórcze działania

Uczeń:

- 1) zna, rozumie i wykorzystuje w praktyce:
 - a) podstawowe pojęcia i terminy muzyczne (pięciolinia, klucz, nuta, wartość rytmiczna, dźwięk, gama, akord, akompaniament) oraz zależności między nimi;
 - b) określa podstawowe elementy muzyki (rytm, melodię, harmonię, agogikę, dynamikę);
- 2) odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej:
 - a) nazywa dźwięki gamy, rozpoznaje ich położenie na pięciolinii;
 - b) różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz;
 - c) zna skróty pisowni muzycznej: volty, da capo al fine;
 - d) zna podstawowe oznaczenia: metryczne, agogiczne, dynamiczne;
 - e) potrafi posługiwać się symboliką beznutową, (fonogestyką);
- 3) wykazuje się znajomością i dokonuje podziału:
 - a) instrumentów muzycznych ze względu na źródło dźwięku – nazywa i charakteryzuje je;
 - b) głosów ludzkich (sopran, alt, tenor, bas);
 - c) aparatu wykonawczego (solista, zespół kameralny, chór, orkiestra);
- 4) wykazuje się znajomością i dokonuje charakterystyki:
 - a) rodzajów muzyki (wokalna, instrumentalna, wokально-instrumentalna, rozrywkowa, ludowa, sakralna);
 - b) stylów muzycznych (jazz);
 - c) form muzycznych: AB, ABA, kanon, rondo, wariacje, opera, balet;
- 5) określa charakterystyczne cechy:
 - a) polskich tańców narodowych: poloneza, mazura, kujawiaka, oberka, krakowiaka;
 - b) wybranych tańców regionalnych polskich;
- 6) wymienia nazwy epok w dziejach muzyki (barok, klasycyzm, romantyzm, muzyka XX w.) oraz potrafi wskazać kompozytorów reprezentatywnych dla nich;
- 7) porządkuje chronologicznie postacie kompozytorów: Jan Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Wolfgang Amadeusz Mozart, Fryderyk Chopin, Stanisław Moniuszko;
- 8) potrafi uzasadnić swoje preferencje muzyczne, argumentuje swoje wybory;
- 9) tworzy, odtwarza i zapisuje muzykę przy użyciu dostępnych technologii.

III. Wiedza o kulturze muzycznej, narodowym i światowym dziedzictwie kulturowym

Uczeń:

- 1) tworzy kolekcję, gromadząc wartościowe utwory muzyczne, które zna, lubi słuchać i potrafi rozpoznać;
- 2) zna repertuar współczesnego kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki (np. Jan Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Wolfgang Amadeusz Mozart, Fryderyk Chopin, Stanisław Moniuszko, George Gershwin);
- 3) zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne w kraju i na świecie;
- 4) poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu;
- 5) angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i miejscowości;
- 6) uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych;

- 7) stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania z dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Ocena celująca

Uczeń:

- zna elementy notacji muzycznej, potrafi samodzielnie i bezbłędnie zapisać i odczytać głosem prosty rytm lub melodię;
- potrafi bezbłędnie zagrać (na flecie lub dzwoneczkach) ze słuchu i z nut prostą melodię;
- potrafi zaśpiewać bezbłędnie pod względem intonacyjnym i rytmiczno-melodycznym opracowany repertuar wokalny;
- rozróżnia w słuchanych utworach polskie tańce narodowe, rozpoznaje głosy, instrumenty, formy muzyczne, zespoły wykonawcze, wypowiada się na temat słuchanej muzyki;
- rozpoznaje wybitne dzieła z literatury muzycznej, zna ich tytuły, nazwiska twórców;
- określa epokę, w której powstały;
- aktywnie i twórczo podejmuje i realizuje działania muzyczne na lekcjach i w zespołach muzycznych;
- opanował materiał i umiejętności na ocenę bardzo dobrą i ponadto opanował materiał lub/i umiejętności spoza programu nauczania;
- systematycznie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia;
- zdecydowanie wyróżnia się poziomem wiadomości i umiejętności muzycznych, zaangażowaniem, inwencją twórczą oraz wkładem pracy na lekcjach muzyki i zajęciach pozalekcyjnych;
- prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt do nut wyjątkowo starannie i estetycznie;
- zawsze jest przygotowany do lekcji (ma podręcznik, zeszyt przedmiotowy, zeszyt do nut, odrobione zadanie domowe, opanowane wiadomości i umiejętności muzyczne z poprzednich lekcji);
- aktywnie uczestniczy w uroczystościach szkolnych, reprezentuje szkołę w konkursach i odnosi sukcesy.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- zna elementy notacji muzycznej, potrafi samodzielnie odczytać głosem prosty rytm lub melodię z niewielką pomocą nauczyciela;
- potrafi zaśpiewać prawidłowo pod względem intonacyjnym i rytmiczno-melodycznym opracowany na lekcjach repertuar wokalny z odpowiednią dykcją i artykulacją;
- potrafi z drobnymi błędami zagrać (na flecie lub dzwoneczkach) ze słuchu i z nut prostą melodię;

- rozróżnia w słuchanych utworach motywy polskich tańców narodowych , rozpoznaje głosy, instrumenty, poznane formy muzyczne, zespoły wykonawcze, wypowiada się na temat słuchanej muzyki;
- rozpoznaje wybitne dzieła z literatury muzycznej, zna tytuły i kompozytorów;
- aktywnie uczestniczy we wszystkich formach muzykowania na lekcjach;
- w pełni opanował przekazany przez nauczyciela zakres wiedzy i umiejętności;
- wykazuje bardzo dobrą znajomość omawianych na lekcjach zagadnień;
- prowadzi starannie i na bieżąco zeszyt przedmiotowy i zeszyt do nut;
- jest przygotowany do lekcji (ma podręcznik, zeszyt przedmiotowy, zeszyt do nut, odrobione zadanie domowe, opanowane wiadomości i umiejętności muzyczne z poprzednich lekcji).

Ocena dobra

Uczeń:

- zna elementy notacji muzycznej, potrafi poprawnie odczytać głosem prosty rytm lub melodię z pomocą nauczyciela;
- śpiewa poprawnie pod względem muzycznym i znajomości tekstu opracowane na lekcjach piosenki;
- potrafi z błędami zagrać (na flecie lub dzwoneczkach) ze słuchu i z nut prostą melodię;
- często rozpoznaje w słuchanych utworach motywy polskich tańców narodowych, głosy, instrumenty, poznane formy muzyczne, zespoły wykonawcze;
- często rozpoznaje poznane dzieła muzyczne i ich twórców;
- uczestniczy w ćwiczeniach i zadaniach muzycznych, wykonuje je prawidłowo;
- opanował wiadomości o muzyce i muzykach w stopniu dobrym;
- jest aktywny na lekcjach;
- prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy oraz zeszyt do nut;
- najczęściej jest przygotowany do lekcji (ma podręcznik, zeszyt przedmiotowy, zeszyt do nut, odrobione zadanie domowe, opanowane wiadomości i umiejętności muzyczne z poprzednich lekcji).

Ocena dostateczna

Uczeń:

- orientuje się w elementach notacji muzycznej, ale nie potrafi jej odczytać i zastosować;
- popełnia błędy rytmiczne, melodyczne i tekstowe w opracowanych na lekcjach piosenkach;
- potrafi zagrać na flecie lub dzwoneczkach podstawowe dźwięki gamy;
- rozpoznaje poznane dzieła muzyczne, instrumenty, głosy, zespoły wykonawcze z pomocą nauczyciela;
- nie zawsze aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach i zadaniach muzycznych, pomimo zachęty ze strony nauczyciela oraz stwarzania możliwości doboru formy muzykowania do poziomu umiejętności i uzdolnień muzycznych;
- opanował przekazaną przez nauczyciela wiedzę i umiejętności w podstawowym zakresie;
- zadania wykonuje tylko z pomocą nauczyciela;

- zeszyt przedmiotowy oraz zeszyt do nut prowadzi niesystematycznie i mało starannie;
- często nie jest przygotowany do lekcji, nie chce i nie próbuje poprawić ocen, pomimo takiej możliwości i zachęty ze strony nauczyciela;
- rzadko jest aktywny na lekcjach.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- nie opanował elementów notacji muzycznej, nie potrafi jej odczytać i zastosować;
- popełnia liczne błędy rytmiczne, melodyczne i tekstowe w opracowanych na lekcjach piosenkach;
- sporadycznie uczestniczy w zajęciach, pomimo częstej zachęty ze strony nauczyciela oraz stwarzania możliwości doboru formy muzykowania do poziomu umiejętności i zainteresowań;
- często przeszkadza na lekcjach, nie pracuje, w wyniku czego nie posiada podstawowych wiadomości i umiejętności;
- nie chce i nie próbuje poprawić ocen niedostatecznych pomimo takiej możliwości i wielokrotnej zachęty ze strony nauczyciela;
- zeszyt przedmiotowy prowadzi sporadycznie i niestarannie;
- często jest nieprzygotowany do lekcji;
- na lekcjach nie jest aktywny.

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- nie potrafi zaśpiewać ani powiedzieć fragmentu tekstu opracowanych na lekcjach piosenek;
- nie uczestniczy w zajęciach, pomimo częstej zachęty ze strony nauczyciela oraz pozytywnej motywacji ze strony nauczyciela;
- przeszkadza na lekcjach, nie pracuje, nie wykazuje minimum zainteresowania przedmiotem;
- nie opanował minimum wiedzy i umiejętności z zakresu przewidzianego na danym etapie cyklu kształcenia;
- nie posiada i nie prowadzi zeszytu przedmiotowego;
- nie chce i nie próbuje poprawić ocen niedostatecznych pomimo takiej możliwości i wielokrotnej zachęty ze strony nauczyciela.

Nauczyciel, na zajęciach lekcyjnych, jest zobowiązany do ustnego uzasadnienia uczniowi ustalonych ocen bieżących, śródrocznych, rocznych i końcowych.

Uzasadnienie oceny bieżącej obejmuje odniesienie się do wcześniej ustalonych i znanych uczniowi kryteriów (oczekiwań) wobec jego pracy, wypowiedzi lub innej aktywności oraz wskazanie: co uczeń zrobił dobrze, co uczeń ma poprawić, w jaki sposób uczeń ma poprawić ocenę, jak ma pracować dalej, czyli sformułowanie wskazówek do dalszego rozwoju. Uzasadnienie oceny śródrocznej, rocznej i końcowej obejmuje odniesienie się do wcześniej ustalonych i znanych uczniowi wymagań na poszczególne oceny oraz wskazanie: jakie wymagania podstawy programowej uczeń opanował, jakie wymagania podstawy programowej musi jeszcze opanować.

Dodatkowo nauczyciel uzasadnia ocenę na prośbę ucznia lub rodzica (prawnego opiekuna) wg zasad określonych w WSO.

Na miesiąc przed radą klasyfikacyjną nauczyciel informuje ucznia o proponowanej ocenie klasyfikacyjnej, która nie jest ostateczna i może ulec zmianie. Dodatkowo, na prośbę ucznia, określa w jaki sposób może on uzyskać ocenę wyższą.